

Astma- och Allergiförbundets och Stiftelsen Astma-Allergiförbundets Forskningsfonds policy på forskningsområdet (3 sidor)

Antagen av Förbundsstyrelsen 2025-05-23 och Fondstyrelsen 2025-05-16.
Uppdatering av policy antagen vid förbundets kongress 2004.

Sammanfattning

Astma- och Allergiförbundet och Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond har i detta dokument samlat organisationens policy när det gäller vetenskaplig forskning. Denna policy kan sammanfattas i nedanstående punkter:

- Förbundet ser det som en av organisationens uppgifter att främja vetenskaplig forskning som sätter individen i centrum och har som inriktning att höja livskvaliteten för människor med astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet.
- Förbundet arbetar via dess Forskningsfond för att stärka forskningen genom ökade resurser till forskning och en förstärkt rekrytering av forskare.
- Förbundet och Fonden ser en fri grundforskning som en förutsättning för forskningens framtida livskraft.
- Förbundet och Fonden anser att forskningen måste bedrivas med ett etiskt förhållningssätt och med respekt för människovärdet. Också den information som förmedlas kring forskningsresultat måste utgå från dessa etiska principer.

1. Varför behöver Astma- och Allergiförbundet en forskningspolicy?

Astma- och Allergiförbundet vill aktivt främja forskningen och forskarsamhället med utgångspunkt i förbundets intressen. Förbundet vill ha en unik profil på forskningsområdet. Vi vill främja forskning som sätter individen i centrum med inriktning mot höjd livskvalitet för människor med astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet.

Astma- och Allergiförbundet arbetar för att mer resurser skall tillföras forskningsområdet. Ett viktigt mål är att säkra rekryteringen av nya forskare. För detta krävs en långsiktig och säker finansiering av forskningen.

Astma- och Allergiförbundet vill främja forskning som är inriktad mot att skapa säkra medicinska underlag (evidens) för åtgärder som underlättar tillvaron för människor med astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet.

Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond är en betydelsefull forskningsfinansiär. De forskningsmedel Stiftelsen har ansvaret för måste användas på ett medvetet och effektivt sätt så att de kommer den allergiske individen till godo.

Bakgrund

Astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet hör till de vanligaste folksjukdomarna. Barn och ungdomar är drabbade i särskilt hög utsträckning. För många är allergin av sådan art och svårighetsgrad att tillgängligheten till olika samhällsfunktioner påverkas och upplevelsen av den egna livskvaliteten försämras.

2. Astma- och Allergiförbundets profil på forskningsområdet

Den forskning som Astma- och Allergiförbundet stödjer skall inriktas på att skapa underlag för goda livsvillkor för de människor som har sjukdomarna astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet. Det är viktigt att säkerställa att forskningen håller en hög vetenskaplig kvalitet.

Med verksamheten i Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond vill förbundet särskilt stödja forskning kring livskvalitet, levnadsstrategier samt patientorienterad forskning. Fonden stödjer också klinisk forskning som syftar till att klarlägga samband mellan hälsa, sjuklighet och relevanta samhällsfaktorer (bemötande, omhändertagande, omvårdnad) samt molekylärbiologisk grundforskning om sjukdomsmekanismer. Andra exempel på forskning som Fonden stödjer är forskning kring diagnosmetoder, sjukdomsförekomst, prognos och riskfaktorer.

Förbundet och Fonden stödjer utvecklandet av integrerad multidisciplinär forskning, vilket innebär ett samarbete mellan medicinsk grundforskning, praktisk medicin och alla övriga discipliner som har betydelse för den allergiska individen. Det handlar också om att stödja projekt som analyserar medicinska problem med lokal anknytning. Fonden stödjer också dubbelkompetens, forskare som också har klinisk erfarenhet.

3. Astma- och Allergiförbundets ställningstagande till forskningsetiska frågor

Som intresseorganisation för människor med astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet är organisationens etiska förhållningssätt mycket viktigt. Den forskning Astma- och Allergiförbundet och Forskningsfonden stödjer måste hålla en hög kvalitet och följa fastställda forskningsetiska regler och principer.

Forskning skall bedrivas med respekt för människovärdet. Risker för försökspersoner måste undvikas. Forskning som innebär utnyttjande av försökspersoner eller djur kan endast accepteras om det förväntade forskningsresultatet inte kan uppnås på annat sätt.

Forskarna har ett ansvar när det gäller att sprida information om forskningsresultat till berörda grupper. Spridningen av sådan information måste vägledas av samma etiska principer som har styrt forskningen som sådan.

4. Astma- och Allergiförbundets organisering kring forskningen

Stiftelsen Astma- och Allergiförbundets Forskningsfond finansierar forskning inom områdena astma, allergi, atopiskt eksem och annan överkänslighet. Fonden bedriver sin verksamhet i enlighet med Fondens stadgar och i nära samarbete med Förbundet.

Fonden delar årligen ut anslag och stipendier till medicinsk och samhällsvetenskaplig forskning med klinisk anknytning samt till forskning rörande inre och yttre miljö.

Fonden förvaltar det kapital som främst tillkom under Förbundets och Lions Röda Fjäderskampanj i början av 1990-talet. Förbundet och Fonden ska samarbeta för att nya medel tillförs Fonden. Förbundet och Fonden skall också genom utåtriktad information sprida kunskap om den forskning som får anslag.

Fondens styrelse utses av Förbundets ordinarie kongress. Förbundets styrelse utser Fondens forskningsnämnd. I nämnden ingår forskare från olika vetenskapsområden. Ledamöter deltar inte i granskning av ansökningar där jäv föreligger. Det årliga nämndmötet leds av Fondens ordförande.

Fonden utlyser medel till forskning en gång om året. Anslag från Fonden beviljas för 1–3 år. Fondens styrelse beslutar om det totala anslagsbeloppet, vilka ansökningar som beviljas anslag samt storleken på enskilda anslag baserat på forskningsnämndens bedömning och rekommendation. De forskare som beviljats anslag skall efter avslutat arbete lämna rapport till Fonden. Samtliga forskarprojekt som beviljats stöd redovisas i den årliga förvaltningsberättelsen från Fonden.